

TRAUMATOLOGICKÝ PLÁN

Vypracoval:	RNDr. Ale Zuzanařák, zástupce ředitelky školy
Schválila:	Mgr. Pavlína Jeřmínková, ředitelka školy
Směrnice nabývá účinnosti dne:	1. 9. 2024

TRAUMATOLOGICKÝ PLÁN obecná ustanovení

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

Integrovaný záchranný systém	112
Hasičský záchranný sbor	150 Voláme: kde a co hoří, kdo volá a sdělím tel. číslo
Rychlá záchranná služba první pomoci	155
Policie ČR	158

Tento traumatologický plán je platný pro všechna pracoviště školy. Je zpracovaný na základě § 24 Směrnice ministerstva zdravotnictví Mzd. č. 15/1983 registrované ve sbírce zákonů částka 23/1983. Poskytnutí včasné a správné pomoci zraněné osobě je podmínkou záchrany života a omezení následků, které zraněnému při vzniku úrazu nastávají. Poskytnutí první pomoci je jednou ze základních povinností každého občana (u zaměstnanců vycházíme z § 102, odst. 6 ZP). Pracovníci jsou povinni znát rozmístění zdravotnických prostředků na pracovišti, jejich správné použití a možnosti přivolání odborné lékařské pomoci.

Ředitel školy je povinen seznámit s tímto dokumentem všechny pracovníky při pravidelném školení a to nejméně 1 x ročně. Toto seznámení musí být provedeno prokazatelně a presenční listiny s podpisy školených a školitele a datem školení musí být pravidelně ukládány v dokumentaci BOZP.

Řešení úrazů

1. V případě úrazu nebo nevolnosti žáků školy

odpovídá za zajištění včasného ošetření postiženého a dle potřeby za jeho dopravu do zdravotnického zařízení jeho vyučující nebo zaměstnanec, který vykonává dohled nad žáky.

2. V případě úrazu zaměstnance školy

za provedení uvedených úkonů odpovídá přítomný nadřízený, nebo přítomní spolupracovníci.

3. V případě úrazu či onemocnění nezletilého žáka

jeho vyučující nebo zaměstnanec, který vykonává dohled nad žáky po ošetření žáka zajistí, aby byl neprodleně informován zákonný zástupce žáka. V případě, že zdravotní postižení vyžaduje lékařské ošetření či vyšetření, nebo odchod žáka domů, zajistí doprovod žáka. Pro doprovod žáka prvořadě

vyzve zákonného zástupce žáka. V neodkladném případě zajistí doprovod žáka zletilou osobou, která je v pracovněprávním vztahu ke škole. V mimořádném případě odvoz žáka zajistí automobilem školy.

4. V případě závažného úrazu či zdravotního postižení žáka či zaměstnance

je nutno zajistit pro poskytnutí první pomoci zaměstnance, který ovládá předlékařskou první pomoc a linkou tísňového volání přivolat zdravotní záchranou službu, která zajistí dle potřeby i transport postiženého do zdravotnického zařízení.

Umístění a vybavení lékárniček první pomoci

- Na každém stálém pracovišti nebo na přechodném pracovišti, kde bude odpracováno minimálně 50 hodin, musí být zaměstnavatelem prostředky pro poskytnutí první pomoci. Na všech ostatních pracovištích musí být k dispozici alespoň minimální zdravotnické prostředky (nejméně vybavení pro jednostopá motorová vozidla).
- V souladu s § 105 zákona č. 262/2006 Sb., (ZP), NV č. 201/2010 Sb. a vyhl. 64/2005 Sb. musí být vedena evidence formou knihy úrazů, kam se zapisují údaje, které jsou nutné pro eventuelně pozdější sepsání Záznamu o úrazu.
- Všechny úrazy ať již drobné či větší musí být neprodleně nahlášeny příslušnému vedoucímu zaměstnanci nebo v případě úrazu dítěte, žáka nebo osob, které se s vědomím organizace zdržují na pracovišti dospělé osobě, která je zaměstnancem organizace.
- Prostředky první pomoci jsou umístěny v sekretariátu školy označené nápisem **lékárnička**. Nejméně 1 x ročně provádí kontrolu vybavení lékárničky (ředitelka školy a zodpovědný pracovník Bc. Lucie Arnoldlová, zástupkyně ředitelky) a v případě potřeby ji doplnit chybějícími prostředky.

Hlavní zásady první pomoci

- Dopravení postiženého do nezávadného prostředí např. vyproštění z dosahu el. proudu, vynesení ze zamořeného prostoru apod.
- Zastavení silného krvácení.
- Uvolnění dýchacích cest, umělé dýchání a nepřímá srdeční masáž srdce.
- Ošetření zlomenin, otevřených ran a překrytí spálenin.
- Protišoková opatření.
- Přivolání odborné lékařské pomoci.

Poloha na boku

Je-li postižený v bezvědomí a v šoku (pravidelně dýchá), má-li již ošetřena zranění a čeká se na příjezd lékaře, uložíme jej do polohy na boku. Tím zabráníme vzniku komplikací a vytvoříme podmínky, že se stav zraněného již dále nezhoršuje. Postiženého na rovné podložce položíme na bok, jednu nohu necháme nataženou a druhou pokrčíme v kyčlích a kolenou. Ruce položíme před tělo, hřbet horní ruky podložíme pod hlavu, kterou mírně zakloníme (tak, aby dýchací cesty byly volné a přímé) a ústy natočíme k podložce, na které zraněný leží (aby mohly volně vytékat případné zvratky a nedošlo k udušení). Postiženého je třeba zajistit proti prochlazení. S postiženým v této poloze vyčkáme příjezdu lékaře. Jestliže si nejsme jisti dostatečným dýcháním a nemusíme od postiženého odcházet, pak ho raději necháme ležet na zádech bez podložení hlavy. Hlavu udržujeme v záklonu, čímž udržujeme průchodné dýchací cesty.

První pomoc při popálení a opaření

U popálenin a opaření musíme dbát především na to, aby se na postiženou plochu nedostala nečistota a tím nevznikla infekce. Popálená nebo opařená kůže ztrácí ochranné schopnosti a je velmi dobrou živnou půdou pro bakterie, které se zde rychle množí a mohou vyvolat celkovou otravu.

- postiženého posadíme nebo položíme
- provádíme intenzivní chlazení postižené plochy (studenou vodou, ale nesmí být prudký proud)
- popálenou plochu nečistíme a neodstraňujeme zbytky kůže, nepropichujeme puchýře apod.
- na postiženou plochu položíme sterilní krytí
- lehce a volně převážeme obvazem
- zabráníme vzniku šoku nebo se jej snažíme ztlumit
- podáváme hojnost tekutin (nikdy nepodáváme alkoholické nápoje).

Pokud nejsou rány zakryty, nemluvíme a chráníme si nos a ústa převázáním šátkem nebo kapesníkem.

První pomoc při zlomeninách

Zlomenou končetinu nerovnáme, nenapravujeme, ale znehybňujeme přiložením pevného předmětu pomocí obvazu např. dlahy, pravítka, dřevěné tyče apod. Zacházíme přitom s končetinou opatrně, aby nedošlo k posunutí úlomků kosti a dalšímu poškození.

Při otevřené zlomenině postupujeme stejně, otevřenou ránu překryjeme sterilním mulem a převážeme. Máme-li podezření na poškození páteře, postiženým nehýbáme, nepodkládáme jej atd. Neprodleně zajistíme odborný převoz do nemocnice, popř. k lékaři.

První pomoc při infarktu

Projevuje se tupou bolestí až pícháním v srdeční oblasti nebo až bezvědomím, zástavou srdeční činnosti a dýchání. Vždy neprodleně zajistíme odbornou lékařskou pomoc. Je-li postižený při vědomí, zajistíme teplo, klid a ticho. Slovně se snažíme postiženého uklidňovat, v malém množství je možno podávat vlažný nápoj. Postižený musí zůstat v klidu a vyčkat odborné lékařské pomoci, i když se domníváme, že příznaky již pominuly. Hrozí totiž bezprostřední opakování poruchy ve větším rozsahu. V případě bezvědomí a zástavy základních životních funkcí provádíme nepřímou srdeční masáž a umělé dýchání. Postiženého nesmíme ponechat bez dozoru.

První pomoc při otravě CO

Oxid uhelnatý (CO) vzniká při nedokonalém spalování. Je to plyn, který je bez chuti, barvy a zápachu a lidskými smysly nezjistitelný. Zjistíme zpravidla pouze přítomnost dalších kouřových zplodin hoření.

Otrava CO se projevuje bolestí hlavy, nevolností, malátností až bezvědomím. Není-li poskytnuta včas první pomoc, postižený umírá.

Postiženého člověka vyneseme co nejdříve na čerstvý vzduch a uvolníme mu oděv. Musíme však mít na paměti, že nebezpečí otravy hrozí i zachránci již při relativně krátkém pobytu v zamořeném prostoru cca po 1 – 3 minutách. Při bezvědomí provádíme umělé dýchání a nepřímou masáž srdce. Zajistíme neprodleně odbornou lékařskou pomoc. Lékařskému vyšetření se podrobí i zachránce, který vynesl postiženého ze zamořeného prostoru.

Nepřímá srdeční masáž

Postiženého v bezvědomí (ověříme důrazným oslovením a zatřesením za paži), který má známky nedostatečného dýchání (bledá nebo promodralá barva kůže, lapavé dechy) uložíme do polohy na zádech bez podložení hlavy. Hlavu mu zakloníme tlakem hřbetu své ruky na čelo. Nedojde-li k spontánní nápravě pravidelného a dostatečného dýchání, pak začneme s nepřímou srdeční masáží.

Zachránce položí hranu svých dlaní na střed hrudní kosti postiženého (přibližně ve středu spojnice prsních bradavek). Rytmičky stlačuje hrudní kost směrem k páteři do hloubky cca 5 cm asi 100x za minutu. Po 30 kompresích hrudníku zachránce provede 2 dechy do úst postiženého. Objem vdechovaného vzduchu není větší než při normálním dýchání. Pokračuje s kompresemi a dechy v poměru 30:2 do doby, než začne postižený sám dýchat nebo do předání záchranné služby. Resuscitaci dítěte zahajujeme 5 rychlými dechy do postiženého. Dále postupujeme stejně jako u dospělého. Život postiženého jde takto udržet až několik hodin. Při resuscitaci dospělého voláme ZZS ještě před jejím zahájením a u dětí až po minutě ožívování!

Umělé dýchání

Postižený v bezvědomí má stejné příznaky jako v předchozím bodě. Uložíme ho do polohy na zádech bez podložení hlavy. Hlavu mu zakloníme, tlakem hřbetu své ruky na čelo a ústa udržujeme otevřená. Viditelnou překážku v dutině ústní odstraníme (zbytky potravy, léky, zvratky, uvolněnou zubní protézu). Jestliže byl příčinou nedostatečného dýchání zapadlý kořen jazyka, pak je možné, že záklon hlavy tuto překážku odstraní a postižený začne sám spontánně, pravidelně a dostatečně dýchat. Dýchání v tom případě vidíme (zdvihá se hrudník), slyšíme a cítíme (vydechovaný proud vzduchu na své tváři). Nedojde-li po tomto manévru k obnově dýchání, pokračujeme dle předchozího bodu.

Při pokusu o umělé komprese můžeme vyvolat obrannou reakci postiženého – brání nám v mačkání hrudníku. To svědčí o zachovalé srdeční akci. S postiženým je třeba jen dýchat – zachránce prsty ruky, která tlačí na čelo postiženého, uchopí nos a vdechne do postiženého. Vdechovaný objem není větší, než při normálním dýchání. Zpočátku vdechujeme do postiženého 5 x za sebou a potom pokračujeme rychlostí cca 12 vdechů za minutu (tedy každých 5 sekund). Během vdechování musí zachránce stále sledovat hrudník postiženého, zda se vykonávají dýchací pohyby.

Má-li poškozený malý obličej, je možno vdechovat ústy i nosem zároveň. U malých dětí je třeba dávat pozor na snížený obsah plic oproti dospělému zachránci.

První pomoc při šoku

K šoku dochází prakticky při všech těžších úrazech. Jde v podstatě o vedlejší nervovou reakci organismu na vznik zranění nebo jinou neobvyklou situaci. Postižená osoba je bledá, na kůži vystupuje studený pot, tepová frekvence je zrychlená, puls velmi jemný až nehmotný. Může dojít až k bezvědomí. V těchto případech je nejdůležitější odstranit samotnou příčinu šoku a tím zabránit jeho dalšímu prohlubování. Postiženému zajistíme klid, teplo, uvolníme oděv, podáme malé množství vlažné tekutiny nebo lépe jen otíráme rty. Slovně jej uklidňujeme. Zásadně nepodáváme žádné léky, bolest tišíme jen obklady. Neprodleně zajistíme lékařskou pomoc.

První pomoc při úraze elektrickým proudem

Při poskytování této pomoci je třeba jednat rychle, uvážene a účelně. I přes dojem, že postiženému již není pomoci, je třeba v provádění záchranných prací vytrvat, neboť smrt je v těchto případech pouze zdánlivá.

- vyproštění z dosahu elektrického proudu (např. vypnutím vypínače, odtahování postiženého apod.)
- ošetření postiženého
 - pokud je postižený při vědomí, uložíme jej pohodlně a s uvolněným oděvem v teplé místnosti. Postižený nesmí sám vstát, pokud mu to lékař nedovolí a nesmíme jej ponechat bez dozoru.
 - pokud je postižený v bezvědomí, ale sám dýchá a nemá-li viditelná další zranění, probere se zpravidla sám. Uložíme jej do polohy na boku a snažíme se s ním navázat kontakt, poplácáním po tvářích, voláním jména apod. Nesmíme podávat žádné léky a tekutiny.

- pokud je postižený v bezvědomí a nedýchá, okamžitě začneme provádět umělé dýchání a nepřímou srdeční masáž.
- Vždy zajistíme návštěvu lékaře a odbornou prohlídku postiženého, a to i při zasažení malým napětím.

EVIDENCE ÚRAZŮ

Kniha úrazů

(1) V knize úrazů se evidují všechny úrazy žáků (dále jen "úraz"), ke kterým došlo při činnostech uvedených v § 29 odst. 2 školského zákona, a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se škola nebo školské zařízení o úrazu dozví.

(2) V knize úrazů se uvede

- a) pořadové číslo úrazu,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození zraněného,
- c) popis úrazu,
- d) popis události, při které k úrazu došlo, včetně údaje o datu a místě události,
- e) zda a kým byl úraz ošetřen,
- f) podpis zaměstnance právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, který provedl zápis do knihy úrazů,
- g) další údaje, pokud jsou potřebné k sepsání záznamu o úrazu.

(3) Osobní údaje, které jsou součástí knihy úrazů, mohou být zpracovávány pouze za účelem evidence úrazů, popřípadě jako podklad pro vyhotovení záznamu o úrazu.

Záznam o úrazu

(1) Záznam o úrazu škola vyhotovuje, jde-li o

- a) úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnost žáka (dále jen "žák") ve škole zasahující alespoň do 2 po sobě jdoucích vyučovacích dnů, nebo
- b) smrtelný úraz; smrtelným úrazem se pro účely této vyhlášky rozumí takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky žák zemřel nejpozději do jednoho roku od vzniku úrazu.

(2) Záznam o úrazu se vyhotoví ELEKTRONICKY na formuláři, jehož vzor je uveden na portále ČŠI.

(3) Na žádost zákonného zástupce žáka, zletilého žáka škola bezodkladně vyhotoví záznam o úrazu.

(4) Škola vyhotoví o úrazu, který není uveden v odstavci 1, záznam, pokud je pravděpodobné, že žákovi bude poskytnuta náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem. Škola má sjednáno pojištění úrazu s pojišťovnou.

(5) Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá škola nebo školské zařízení zletilému žákovi, v případě nezletilého žáka jeho zákonnému zástupci.

(6) Škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu aktualizuje záznam o úrazu

- a) pokud byla poskytnuta náhrada za bolest nebo náhrada za ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem, nebo
- b) v případě smrtelného úrazu, pokud k úmrtí došlo po vyhotovení záznamu o úrazu.

Hlášení úrazu

- (1) O úrazu nezletilého žáka podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení jeho zákonnému zástupci.
- (2) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení místně příslušnému útvaru Policie České republiky.
- (3) O úrazu podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení pojišťovně, u které je škola nebo školské zařízení pojištěno pro případ své odpovědnosti za škodu vzniklou na životě a zdraví žáků, pokud škola nebo školské zařízení má takové pojištění sjednáno.
- (4) Škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu podá hlášení o úrazu také příslušnému oblastnímu inspektorátu práce, popřípadě příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, pokud k úrazu došlo při praktickém vyučování žáků středních škol nebo praktické přípravě studentů vyšších odborných škol.

Zasílání záznamu o úrazu

- (1) Záznam o úrazu zasílá škola nebo školské zařízení za uplynulý kalendářní měsíc, nejpozději do pátého dne následujícího měsíce,
 - a) zdravotní pojišťovně žáka, komerční pojišťovně, u které je škola pojištěna a
 - b) České školní inspekci
- (2) Záznam o smrtelném úrazu zasílá škola do 5 pracovních dnů po podání hlášení.
 - a) zřizovateli,
 - b) zdravotní pojišťovně žáka, komerční pojišťovně, u které je škola pojištěna a
 - c) České školní inspekci a
 - d) místně příslušnému útvaru Policie České republiky.
- (3) Škola zasílá záznamy o úrazu a jejich aktualizaci též zřizovateli na základě jeho písemné výzvy.
- (4) Podle odstavců 1 a 2 se nepostupuje, jedná-li se o aktualizaci záznamu o úrazu podle § 2 odst. 6 písm. a) vždy k 30. září vyrozumí Českou školní inspekci o aktualizacích záznamů o úrazu podle § 2 odst. 6 písm. a) v uplynulém školním roce. Vyrozumění podle věty druhé obsahuje pořadové číslo a školní rok vyhotovení každého záznamu o úrazu, který byl v uplynulém školním roce aktualizován, a údaj o důvodu aktualizace.
- (5) Záznam o úrazu a vyrozumění o aktualizacích záznamů o úrazu podle odstavce 4 se zasílá České školní inspekci v elektronickém formuláři.

Případy ohrožení ve škole

Při nebezpečí ohrožení, které vznikne v prostorách školy, se řídíme **požární poplachovou směrnicí a evakuačním plánem školy** a pokyny pedagogů a zaměstnanců školy (např. požár, únik nebezpečných látek, anonymní oznámení o uložení výbušniny, pádu předmětu - budovy)

- Ředitelka školy a její zástupce odpovídá za seznámení pedagogických pracovníků a zaměstnanců se situací a zajistí organizaci řízení dané situace.
- Informace a pokyny pro organizaci budou sdělovány dostupnými sdělovacími prostředky (mobilní telefon, hlas).
- Studenti a žáci se řídí pokyny přítomných vyučujících. Evakuace bude řízena v souladu s evakuačním řádem školy.
- Každý kdo zpozoruje ohrožení ve škole je povinen okamžitě ohrožení nahlásit na sekretariát školy., (např. požár, voda, bomba atd.)

Závěrečná ustanovení

- S traumatologickým plánem jsou seznámení pedagogové na pedagogické radě minimálně jednou ročně.
- Pedagogové (třídní učitelé) seznámí žáky na začátku školního roku s traumatologickým plánem a poučí je o BOZP . Seznámí žáky se školním řádem zejména se zakázanými činnostmi.

Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. 9. 2024

V Praze dne 1. 9. 2024

Mgr. Pavlína Ječmínková
ředitelka školy

Příloha: Poučení žáků o BOZP a Zakázané činnosti

Poučení žáků o BOZP

- Všichni žáci při pobytu ve škole i mimo školu se musí chovat tak, aby neohrozili zdraví svoje, svých spolužáků, pracovníků školy, pedagogů (občanů vůbec).
- Žáci musí zvolit takové přezůvky, které nemají podrážky z plastických hmot, vhodné jsou gumové podrážky, které nekloužou.
- Před odchodem z učebny žák uklidí své místo.
- Žákovská služba kontroluje po skončení výuky pořádek ve třídě, zhasnutí světel, vypnutí topení.
- O velkých přestávkách se žáci mohou pohybovat mimo třídu. Je zakázáno vstupovat do prostor základní školy.
- Žáci chodí po schodišti vpravo a přidržují se zábradlí.
- V případě, že jsou chodby a schodiště mokré po úklidu, musí dbát pokynu služby a dbát zvýšené opatrnosti.
- V době mimo vyučování se žáci nesmí zdržovat v prostorách školy bez dozoru učitele, provozních pracovníků školy nebo vedoucího příslušného zájmového útvaru.
- Projevy šikany – pokud žák je přesvědčen, že je obětí šikany ze strany jiných žáků, informuje svého třídního učitele (případně použije schránku důvěry).
- Lékárnička první pomoci je umístěna v sekretariátu školy.
- Hlášení úrazu – každý úraz, poranění a nehodu, k nimž dojde během vyučování ve třídě, na chodbě, na hřišti, tělocvičně nebo při mimoškolních aktivitách, jsou žáci povinni ihned nahlásit dozorujícímu učiteli, učiteli ve výuce nebo kterémukoliv pracovníku školy.
- Všichni žáci jsou seznámeni s Požárními a poplachovým směrnici a Evakuačním plánem a hygienickými pravidly, zejména pak v případě pandemií typu Covid 19 apod.

Zakázané činnosti

- **kouřit v prostorách školy a na chodníku okolo objektu školy (zákaz platí i pro elektronické cigarety a vaporizéry),**
- **zákaz kouření platí i mimo školu při akcích organizovaných školou;**
- v prostorách školy a mimo školu při činnostech organizovaných školou **platí zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek jako jsou alkohol, psychotropní látky a ostatní látky nepříznivě ovlivňující psychiku člověka. (Při porušení tohoto zákazu škola kontaktuje zdravotnické zařízení, uvědomí rodiče a oznámí věc policii, viz pokyn MŠMT.);**
- nosit do školy bez závažného důvodu **větší peněžní částky** nebo cennější věci a takové věci, které by mohly rozptýlovat pozornost žáků, **věci nebezpečné pro život a zdraví lidí**, např. zbraně, výbušniny, chemikálie apod.;
- **mít zapnuté mobilní telefony při vyučování**, pokud vyučující nedá pokyn k jejich využití při výuce;
- používat prostory suterénu školy (kromě výuky nebo nečekaných situací spojených s organizovaným únikem z objektu školy – např. při požáru);
- **je zakázáno otevírat okna bez povolení učitele, vyklánět se z oken, vyhazovat předměty z oken apod.;**
- **je zakázáno sahat na elektrické vypínače mokřýma rukama nebo cokoliv bez povolení učitele do elektrické zásuvky zapojovat;**
- je zakázáno jezdit po zábradlí;

Zápis v obchodním rejstříku u KOS Praha v oddílu C vložka 50 299 ze dne 24.2.1997

Číslo účtu: 194068230257/0100

IČO: 25108476

DIČ: CZ25108476

IZO: 110007786

- nůžky, kružítko a jiné ostré předměty je možné používat jen ve vyučování, pracovat s nimi o přestávkách je zakázáno.
- během vyučovací hodiny opustit učebnu bez souhlasu vyučujícího;
- **opouštět školní budovu v průběhu přestávek** (vyjma polední přestávky, je-li dán souhlas zákonným zástupcem);
- **během vyučování opustit budovu školy bez souhlasu třídního učitele, jeho zástupce nebo vedení školy.**